

A MAGYAR EU-S ELNÖKSÉG A SPANYOL SAJTÓBAN

2.

WESZPRÉMY LILLA

Magyarország Európai Uniói parlamenti elnöksége 2011. június 30-án ért véget. Ahogy a parlamenti elnökség elején, a végén is érdemes megvizsgálni az Európai Unió tagországainak véleményét a témával kapcsolatban. E célból követtem figyelemmel a spanyol sajtót. A munkát június elején kezdtem el.

Négy napilapot és a *Semanario Albat* választottam, amely egy spanyol médiacsoport, az *Intereconomía* heti kiadványa. Az Intereconomía Médiacsoport jelen van mindegyik médiaeszköz életében: a rádióban, televízióban, interneten, valamint az írásos sajtóban. A *Semanario Alba* egy katolikus és konzervatív lélegzetvételű hetilap. Több hetilap azért nem szerepel a listán, mert nem bocsátottak ki a magyar elnökséggel kapcsolatos cikkeket. A napilapok közül három Spanyolország legjelentősebb újságai közé tartozik, ezek a jobbközép *El Mundo*, a liberális *El País* és a konzervatív *ABC*. A negyediknek az asztúriai *El Comercio* választottam.

Példányszámukat tekintve első helyen az *El País* szerepel, naponta összesen 432,204 darabszámmal, ezt követi a rangsorban az *El Mundo*, 330,634 lap nyomtatásával, majd az *ABC* napi 240,225 lappal és végül pedig az *El Comercio* 27,696 példány kibocsátásával.¹

Spanyolország véleménye abból a szempontból is kiemelkedően fontos, hogy 2010. első félévében a spanyol kormány tölthette be a soros parlamenti elnöki szerepet, míg 2010 második felében átadva helyét Belgium követte. Ráadásul e három ország, a spanyol-belga-magyar trió keretében megállapodtak, hogy a különböző elnökségek ideje alatt együttműködnek, támogatják egymást.

Azt vehettük észre, hogy a magyar elnökség elején a spanyol sajtó főleg a médiatörvény, a magánnyugdíjpénztár és a bankadó miatt kitört botrányra fókuszált, kevés figyelmet szentelve Magyarország célkitűzéseire. Ezzel szemben az elnökség végén már nagyobb hangsúlyt fektettek a magyar kormány által kitűzött prioritásokra.

Különbséget fedezhetünk fel az újságok publikációs aktivitása között. Míg az *El Mundo* folyamatosan jelentetett meg cikkeket a magyar elnökséggel kapcsolatos eseményekről, a többi napilap, illetve a *Semanario Alba* csupán egy-két írást bocsátott ki erről a témáról. Ezért nem meglepő, hogy a magyar kormány prioritásairól legrészletesebben az *El Mundo* ír.

Magyarország egyik fő célja volt az, hogy Horvátország Európai Unióhoz való csatlakozásával kapcsolatos tárgyalások befejeződjenek az elnökség ideje alatt. Ezt sikeresen végrehajtották, amit a spanyol újságok meg is írtak. Azonban ez nem volt Magyarország számára könnyű feladat, amit legjobban az *El Mundo* szemléltetett. Több cikket is közölt a témával kapcsolatban. Az egyik cikk („*La presidencia húngara hará todo lo posible para concluir las negociaciones antes del final de nuestro mandato*”)² azt hangsúlyozza, hogy a magyar kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy ezt a célkitűzést véghez tudja vinni, annak ellenére - ahogy Orbán Viktor nyilatkozta - hogy a 27-ek blokkolják Horvátország csatlakozását, valamint nem mutatnak afféle szándékot, hogy újabb tagot kívánnának felvenni az Unióba. A magyar miniszterelnök nyilatkozatát szintén az *El Mundo* egyik cikke tárja elénk. („*El primer ministro húngaro, Viktor Orbán, ha denunciado que la adhesión de Croacia a la UE está "bloqueada" porque los Veintisiete no tienen "voluntad política" de incorporar nuevos miembros a la Unión Europea.*”)³

Magyarország másik fő prioritása az elnökség ideje alatt, Románia és Bulgária csatlakozása a Schengeni övezetbe. A témával kapcsolatban csak az *El Mundo*-ban találtam cikket, amely még januárban jelent meg. A cikk vázolja a magyar elnökség reményeit, hogy a közösségi szakértők márciusban zöld utat engednek Románia és Bulgária a Schengeni övezetbe való tartozásához. A két ország jelentős erőfeszítéseket tett,

¹ http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_newspapers_in_Spain (Letöltve: 2011. június 25.)

² *El Mundo*, Croacia aún aspira a cerrar las negociaciones de ingreso en la UE este mes, 2011/06/06

³ *El Mundo*, Hungría denuncia 'falta de voluntad política' en la UE para la entrada de Croacia, 2011/04/15

hogy a kritériumoknak megfeleljen, de több tagország, mint például Németország és Franciaország, mindvégig az ötlet ellen foglalt álláspontot. Ezt a célt a magyar elnökségnek nem is sikerült teljesítenie.⁴

Magyarország fő kihívásai között szerepel a roma kisebbség integrációjának megvalósítása is. Ezt a magyar kormány az Európai Unió együttes segítségével kívánta véghezvinni. Többek között például a tervezési politikába való bevonásukkal próbálták társadalmi integrációjukat javítani, amely elősegítené a munkaerő-piaci részvétel és a versenyképesség javítását, valamint csökkentené a szociális ellátás terhet. Azonban ennek a célnak a teljesítése nem mondható sikeresnek, amit az *El Mundo* egyik cikkéből vonhatunk le következtetésként. A cikk arról szól, hogy Magyarország úgy véli az Európai Bizottság által kidolgozott a roma kisebbséggel kapcsolatos terv nem elegendő annak végrehajtásához, főként a pénzügyi alapot figyelembe véve.⁵

Az országnak még egy jelentős célkitűzése a *Duna-stratégia* elfogadtatása az Európai Unió tagállamokkal. E tervet sikeresen teljesítették, az Európai Unió is belátta ennek fontosságát. A Duna-stratégia, azon alapszik, hogy a Duna Európa jelentős hosszúsággal rendelkező folyója. A tervezet szerint a folyó több országon átívelő partján felújításokat végeznének el, továbbá a fő három prioritása e stratégiának, a környezeti károk minimalizálása, a víz minőségének javítása, illetve a megújuló energiaforrás kihasználása. A program által a balkán országok integrációját, valamint az érintett országok kapcsolatának javítását, megerősítését érnék el.⁶

Az *El País* esetében egy cikket találtam, ami a magyar elnökség szempontjából jelentős. Hangvételét tekintve negatív; az most is elmondható, hogy az újságok közül az *El País*ra jellemző keményebb hangvételű cikkek kibocsátása. A cikk szerzője szerint a magyar kormány által bevezetni kívánt új alkotmány a 19. század korszakát idézi vissza, annak ellenére, hogy a 21. században élünk. („*Esto es Europa. Y es el siglo XXI. Pero la Constitución que ha aprobado el parlamento húngaro parece salida del XIX.*”) Nem ért egyet az abortusz és a homoszexuális házasság betiltásával, az alkotmányos bíróság hatalmának és a média korlátozásával, valamint a bírók nyugdíjba vonulásának átalakításával. Úgy véli, hogy ezzel az új alkotmánnyal Magyarország a legrosszabb példájává válik a demokratikus országok listáján, amelyet az Európai Unió tart nyilván. Leírja, hogy az Európai Uniónak nem kellene elfogadnia Magyarországot, mivel az nem tiszteli, segíti a kisebbséget, nem törekszik hatalmi egyensúlyra és igazságos elosztásra, tehát a koppenhágai kritériumoknak nem felel meg. Hangsúlyozza, hogy ennek ellenére a magyar kormány mégis betöltheti a parlamenti elnökséget. Továbbá hozzáteszi, hogy az Orbán kormány ilyenfajta jóváhagyása Európa számára igazi kudarcként jelenik meg. („*Su aprobación constituye un auténtico revés para el europeísmo*”) Elmondható, hogy ehhez hasonló negatív hangvételű cikket e kivétellel nem találtam.⁷

Magyarország új alkotmányáról a *Semanario Alba* is bocsátott ki cikkeket, azonban ezek az írások nem a negatívumokat hangsúlyozzák. Az egyik cikk azt emeli ki, hogy az új alkotmány elismeri az ország hagyományos gyökereit, különös tekintettel a keresztény múltra. Alapvető értéknek jelenik meg a hűség, a vallás és a szeretet. („*La nueva Constitución reconoce las raíces cristianas del país*”).⁸ A másik cikk az olvasó elé tárja az új alkotmány azon pontjait, amelyeket az *El Mundo* írásában is megtalálhatunk, azonban nem hozza kapcsolatba a magyar elnökséggel, illetve nem kérdőjelezi meg Magyarország demokratikus voltát.⁹

Az *El Mundo* jelentős mértékű aktivitását bizonyítja az is, hogy még az Európa Tanács székhelyét díszítő, Magyarország elnökségét szimbolizáló szőnyegről is bocsátott ki cikket. (*Hungría extiende su alfombra presidencial*) A szőnyeg, méretét tekintve több mint 200 m² és a magyarságra jellemző történelmi és kulturális motívumokat mutat be. Minden parlamenti elnökséget betöltő ország készít egy különleges alkotást az adott ország kultúrájának, történelmének bemutatása, valamint az Európa Tanács díszítése érdekében.

Az elnökséggel kapcsolatban az általam megfigyelt spanyol újságok közül az *El Mundo* és a *Semanario Alba* is beszámolt Magyarország Madridban, Barcelonában és Valenciában rendezett kiállításáról, amely a magyar elnökség miatt került megszervezésre. A kiállítás célja az ország kultúrájának a reprezentálása, amely során Kertész András fotográfus és Márai Sándor író alkotásait mutatták meg.¹⁰

⁴ *El Mundo*, Hungría espera que Bulgaria y Rumanía se unan al área Schengen en marzo, 2011/01/25

⁵ *El Mundo*, Hungría lanza una crítica por 'insuficiente' al plan de la UE para integrar a los gitanos, 2011/05/23

⁶ *El Mundo*, Hungría, la 'capital del Danubio' y la estrategia para sacarle provecho, 2011/06/21

⁷ *El País*, Lluís Bassets: Bajo el signo de Dios y de la Santa Corona, 2011/04/20

⁸ *Semanario Alba*, José María Ballester Esquivias: La nueva Constitución de Hungría reconoce las raíces cristianas de Europa, 2011/05/08

⁹ *Semanario Alba*, Hungría aprueba la nueva Constitución con el rechazo de toda la oposición, 2011/04/18

¹⁰ *El Mundo*, La mirada fotográfica de André Kertész, 2011/03/23

Semanario Alba, Hungría, en la presidencia de turno de la UE, muestra su cultura en España, 2011/03/01

Természetesen jelentős mértékben foglalkozott a spanyol sajtó az E.coli baktérium körüli botrányral. Ezekben a cikkekben arról olvashatunk, hogy az Európai Unió kompenzálni fogja a spanyol mezőgazdaságban dolgozó egyéneket az elszenvedett veszteségek miatt. A magyar parlamenti elnökség ezzel a témával kapcsolatban úgy merült fel, hogy a kompenzáció módjáról, mennyiségéről szóló tárgyalásokat Magyarországon rendezik meg, mivel a magyar kormány tölti be éppen a parlamenti elnökséget.¹¹

A spanyol újságokat olvasva, összességében levonható az a következtetés, hogy a magyar parlamenti elnökség célkitűzéseit tekintve nem volt teljesen sikeres, azonban ennek ellenére több jelentős prioritást is végre tudtak hajtani, mint például a Horvátország csatlakozásáról szóló tárgyalások befejezését, illetve a Duna-stratégia elfogadtatása a tagországokkal. A magyar elnökség utolsó napjaiban már a következő parlamenti elnökséget betöltő országgal, Lengyelországgal kapcsolatos ügyekről kezdtek cikkeket hozni.

*

www.southeast-europe.org
institute@southeast-europe.org

© DKE 2011

¹¹ *El Mundo*, Bruselas recuerda que España puede pedir ayuda por el bloqueo de pepinos, 2011/06/01
El Comercio, La UE empieza a hacer cuentas para compensar a España, 2011/06/01
ABC, Europea baraja una reunión extraordinaria en junio para afrontar la crisis de los pepinos, 2011/05/31
ABC, La UE empieza a hacer cuentas para compensar a España, 2011/06/01